

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	
บทนำ	1
1.ความสำคัญของปัญหา.....	1
2.สมมติฐาน.....	2
3.ขอบเขตของการศึกษา.....	2
4.วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
5.วิธีการศึกษาวิจัย.....	3
6.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	3
บทที่	
1 หลักการและเหตุผล ความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิคนพิการ.....	4
1.ความหมายและความสำคัญของคนพิการ	4
1.1 นิยาม ลักษณะ ความหมายของคนพิการ.....	6
1.1.1 ความหมายตามองค์การสหประชาชาติ.....	8
1.1.2 ความหมายตามองค์การอนามัยโลก.....	9
1.1.3 ความหมายตามองค์การแรงงานระหว่างประเทศ.....	10
1.1.4 ความหมายตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ คนพิการ ค.ศ.2006.....	11
1.2 สาเหตุของความพิการ.....	13
1.2.1 ความพิการตามพันธุกรรม.....	14
1.2.1.1 องค์ประกอบภายใน.....	14
1.2.1.2 องค์ประกอบภายนอก.....	14

1.2.2 ความพิการจากอุบัติเหตุ.....	15
1.2.3 ความพิการเนื่องจากสงคราม.....	15
1.2.4 ความพิการเนื่องจากความชราภาพ(ความพิการโดยปริยาย)...	15
1.2.5 ความพิการเนื่องจากโรคภัยไข้เจ็บ.....	16
1.3 ประเภทและลักษณะของความพิการ.....	16
1.3.1 ความพิการทางการเห็น.....	16
1.3.1.1 คนตาบอด.....	17
1.3.1.2 คนเห็นเลือนราง.....	17
1.3.2 ความพิการทางการได้ยิน.....	17
1.3.2.1 คนหูหนวก.....	17
1.3.2.2 คนหูตึง.....	17
1.3.3 ความพิการทางสมอง สติปัญญา	18
1.3.4 ความพิการซ้ำซ้อน.....	19
1.3.5 ความพิการทางการเรียนรู้.....	19
1.3.6 ความพิการทางร่างกาย สุขภาพ.....	19
1.3.7 ความพิการทางด้านจิตใจ.....	20
1.4 ปัญหาและผลกระทบของคนพิการ.....	20
1.4.1 ปัญหาทางด้านสังคม.....	21
1.4.2 ปัญหาการเลือกปฏิบัติ.....	21
1.4.3 ปัญหาทางด้านกฎหมาย.....	22
1.4.4 ปัญหาด้านการประกอบอาชีพ.....	22
1.4.4.1 อุปสรรคทางด้านทัศนคติต่อคนพิการ ที่ประกอบอาชีพ.....	22
1.4.4.2 อุปสรรคด้านสถานที่ทำงาน.....	23
1.4.5 ปัญหาทางการศึกษา.....	23
1.4.5.1 หลักสูตรการเรียนการสอน และอุปกรณ์ สื่อการสอน.....	24
1.4.5.2 บุคลากรทางการศึกษา.....	24
1.4.6 ปัญหาอุปสรรคทางการให้บริการทางการแพทย์.....	24

1.4.6.1 การประเมินความพิการและการตรวจรักษา.....	24
1.4.6.2 การฟื้นฟูสมรรถภาพ.....	25
1.4.6.3 อุปกรณ์และกายอุปกรณ์เครื่องช่วย ความพิการ.....	25
1.4.7 ผลกระทบจากความพิการ.....	25
1.4.7.1 ด้านร่างกาย.....	25
1.4.7.2 ด้านจิตใจ.....	26
1.4.7.3 ด้านสังคม.....	26
1.4.7.4 ด้านเศรษฐกิจ.....	26
1.4.7.5 ด้านครอบครัว.....	26
1.5 ความสำคัญในการให้ความคุ้มครองและรับรองสิทธิของคนพิการ.....	27
1.5.1 หลักความเท่าเทียมกัน.....	27
1.5.2 หลักการไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม.....	29
1.5.3 หลักสิทธิมนุษยชน.....	29
2. ประวัติความเป็นมาของการให้ความคุ้มครองและรับรองสิทธิของคนพิการ....	29
2.1 วิวัฒนาการของการคุ้มครองและรับรองสิทธิคนพิการ.....	29
2.2 ปัญหาและผลกระทบของคนพิการในทางสังคมและทางกฎหมาย.....	31
2.3 บทบาทขององค์การระหว่างประเทศที่มีต่อคนพิการ.....	31
2.3.1 องค์การสหประชาชาติ (United Nations).....	31
2.3.1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	32
2.3.1.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม.....	33
2.3.1.3 ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนปัญญาอ่อน ค.ศ.1971.....	33
2.3.1.4 ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.1975.....	34
2.3.1.5 ปิตคนพิการสากล ค.ศ.1981.....	35
2.3.1.6 แผนปฏิบัติงานปีคนพิการสากล.....	37
2.3.1.7 ทศวรรษสากลเพื่อคนพิการ ค.ศ.1983-1992.....	38
2.3.1.8 กฎมาตรฐานเพื่อความเสมอภาคในโอกาส ของคนพิการ.....	39

2.3.2	องค์การชำนาญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ.....	40
2.3.2.1	องค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ.....	40
2.3.2.2	สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ.....	41
2.3.2.3	กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ.....	41
2.3.3	องค์การแรงงานระหว่างประเทศ.....	41
2.3.4	องค์การอนามัยโลก.....	42
2	หลักการและสาระสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	43
2.1	ความเป็นมาของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	44
2.2	วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	47
2.2.1	การคุ้มครองให้คนพิการสามารถใช้สิทธิ เสรีภาพขั้นพื้นฐานได้ อย่างเต็มที่และเสมอภาค.....	48
2.2.2	การรับรองให้คนพิการสามารถใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้น พื้นฐานได้อย่างเต็มที่และเสมอภาค.....	48
2.2.3	การส่งเสริมการเคารพในศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิดของคนพิการ.....	49
2.2.4	การจัดภาวะความยากจน ความหิวโหย.....	49
2.2.5	การส่งเสริมให้คนพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	50
2.2.6	การส่งเสริม สนับสนุนให้คนพิการ มีความเท่าเทียมและมีส่วนร่วม ทางสังคมและให้ผู้หญิงมีสิทธิเสรีภาพในการดำเนินชีวิต.....	52
2.2.7	การลดอัตราการตายของเด็กพิการ.....	53
2.2.8	การพัฒนาสุขภาพคนพิการ.....	54
2.2.8.1	การออกมาตรการในการป้องกันโรคต่างๆ.....	55
2.2.9	การส่งเสริมปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม.....	55
2.2.10	การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	56
2.3	องค์ประกอบและสาระสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ.....	56
2.3.1	การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ ของคนพิการ.....	57

2.3.2 การให้คนพิการมีส่วนร่วมในสังคม.....	57
2.3.3 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนพิการ ให้มีประสิทธิภาพ.....	60
2.3.4 การไม่เลือกปฏิบัติ.....	61
2.3.5 การปฏิบัติตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006ของรัฐภาคี.....	62
2.3.5.1 การปรับกฎหมายให้คุ้มครองและรับรองสิทธิ คนพิการ.....	63
2.3.5.2 การยกเลิกกฎหมายที่จำกัดสิทธิคนพิการ.....	63
2.3.5.3 การลดล้างกระบวนการที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืน ต่อคนพิการ.....	63
2.4. ข้อพิจารณาเรื่องคนพิการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการค.ศ.2006....	63
2.5. สิทธิที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	64
2.5.1 สิทธิส่วนบุคคล.....	65
2.5.1.1 สิทธิ เสรีภาพในการดำเนินชีวิต.....	66
2.5.1.2 การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปฏิบัติ ต่อกันอย่างมนุษยธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ.....	66
2.5.1.3 สิทธิในการนับถือศาสนา.....	67
2.5.2 สิทธิทางด้านการประกอบอาชีพ.....	67
2.5.2.1 ความเสมอภาคในการประกอบอาชีพ.....	68
2.5.2.2 การส่งเสริมให้คนพิการมีโอกาสในการทำงานใน หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน.....	70
2.5.3 การมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	70
2.5.4 สิทธิทางการศึกษา.....	72
2.5.4.1 การได้รับโอกาสทางการศึกษา.....	72
2.5.4.2 การจัดให้มีสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกใน การศึกษาที่เหมาะสมแก่คนพิการ.....	72

3	พันธกรณีของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006.....	74
	3.1 ความสำคัญในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006.....	74
	3.2 ความเป็นมาในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ.....	76
	3.2.1 การเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการของประเทศไทย.....	76
	3.2.2 การลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 ของประเทศไทย.....	77
	3.2.2.1 กระบวนการลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006.....	78
	3.2.2.2 รูปแบบการลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	79
	3.2.2.3 ผู้มีอำนาจลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	80
	3.2.2.4 พฤติการณ์ของรัฐที่ลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการค.ศ.2006.....	80
	3.2.2.5 ผลของการลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	80
	3.2.3 การให้สัตยาบันในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการค.ศ.2006 ของประเทศไทย.....	81
	3.2.3.1 กระบวนการให้สัตยาบัน.....	81
	3.2.3.2 ผลของการให้สัตยาบัน.....	81
	3.3 ความสำคัญในการออกกฎหมายอนุวัติการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006.....	84

3.3.1	พัฒนาการของการมีส่วนร่วมในสังคมของคนพิการ.....	84
3.3.2	พัฒนาหลักความเท่าเทียมกันและจัดการเลือกปฏิบัติ.....	84
3.3.3	การสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ.....	85
3.4	กระบวนการการคุ้มครองสิทธิคนพิการของประเทศไทยตามอนุสัญญาว่า ด้วยสิทธิคนพิการค.ศ.2006.....	86
3.4.1	พันธกรณีของประเทศไทยในการออกกฎหมายอนุวัติการตาม อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ.....	86
3.4.1.1	กฎหมายด้านสิทธิส่วนบุคคลของคนพิการ.....	88
(1)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ 2550.....	88
(1.1)	ด้านสิทธิและความเสมอภาค.....	88
(1.2)	ด้านกระบวนการยุติธรรม.....	89
(1.3)	ด้านการศึกษา.....	90
(1.4)	ด้านการบริการสาธารณสุขและสวัสดิการ จากรัฐ.....	91
(1.5)	ด้านความมั่นคงของรัฐ.....	91
(2)	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ 2550.....	92
(2.1)	ด้านการเลือกปฏิบัติ.....	93
(2.2)	ด้านประโยชน์ในการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวก.....	93
(2.3)	ด้านสิทธิในกองทุน.....	94
(2.4)	ด้านการประกอบอาชีพ.....	94
3.4.1.2	กฎหมายด้านการประกอบอาชีพ.....	95
(1)	พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองและ คุ้มครองคนหางาน พ.ศ 2528.....	95
(2)	ระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ว่าด้วยกิจการที่จะใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือ คนหางานไปทำงานในต่างประเทศ พ.ศ. 2542.....	96
3.4.1.3	กฎหมายด้านการปกครอง.....	96

	(1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพ พ.ศ. 2528.....	96
	(2) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537.....	98
	3.4.1.4. กฎหมายด้านสิทธิทางการศึกษา.....	99
	(1) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551.....	99
	(2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	100
	(3) กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิ ได้รับสิ่ง อำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ อื่นใดในการศึกษา พ.ศ. 2545.....	102
	3.5 การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ.2006.....	103
	3.5.1 ปัญหาจากถ้อยคำในกฎหมาย.....	103
	3.5.2 ปัญหาจากการใช้ดุลพินิจ.....	104
	3.6 องค์การที่มีบทบาทในการคุ้มครองและรับรองสิทธิคนพิการ.....	107
	3.6.1 องค์การภาครัฐ.....	108
	3.6.6.1 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์.....	108
	3.6.1.2 สำนักงานสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	109
	3.6.2 องค์การภาคเอกชน.....	109
	3.6.2.1 สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย.....	109
	3.6.2.2 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย.....	109
	3.7 การรวบรวมข้อมูลและจัดทำสถิติ.....	110
4	ปัญหาการอนุวัติการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 ของ ประเทศไทย.....	111

4.1 ปัญหาด้านนโยบาย.....	111
4.2 ปัญหาด้านกฎหมาย.....	113
4.2.1 ปัญหากฎหมายด้านสิทธิส่วนบุคคล.....	114
4.2.2 ปัญหากฎหมายด้านการประกอบอาชีพ.....	114
(1) ปัญหาการกำหนดลักษณะของงานหรืออาชีพของ คนพิการ.....	115
(2) การใช้ถ้อยคำในกฎหมายและดุลพินิจที่มีลักษณะเป็นการ จำกัดสิทธิคนพิการ.....	116
4.2.2.1 พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.2542.....	122
4.2.2.2 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ.2521.....	122
4.2.2.3 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาล ยุติธรรม พ.ศ.2543.....	123
4.2.3 ปัญหากฎหมายด้านการปกครอง.....	124
4.2.3.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528.....	124
4.2.4 ปัญหากฎหมายด้านการศึกษา.....	124
4.2.4.1 พระราชบัญญัติการประถมศึกษา พ.ศ. 2523.....	125
4.3 ปัญหาด้านหน่วยงาน.....	126
(1) หน่วยงานภาครัฐ.....	126
(1.1) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์.....	126
(1.2) สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ สำนักงานส่งเสริม สวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ.....	127
(1.3) สำนักบริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สังคม.....	127
(1.4) สำนักงานประกันสังคม.....	127

(2) หน่วยงานภาคเอกชน.....	127
(2.1) มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย.....	128
(2.2) สมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ใน พระบรมราชูปถัมภ์.....	128
(2.3) ศูนย์จัดหางานคนพิการมหาไถ่.....	128
4.4 ปัญหาอำนาจหน้าที่และการประสานงาน.....	128
4.5 ปัญหาด้านงบประมาณ.....	129
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	130
บรรณานุกรม.....	134
ภาคผนวก.....	
ก Convention on the Rights of Persons with Disabilities 2006.....	143
ข Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities	174
ค พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.....	202
ง พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551.....	219